

87. møde

Fredag den 8. maj 1987 kl. 15.00

Dagsorden:

Eventuelt: Tredje behandling af lovforslag nr. L 238:

Forslag til lov om ændring af arbejdstilrettelæggelsen m.v. for underordnede sygehuslæger og om fornyelse og forlængelse af overenskomster for underordnede sygehuslæger m.fl.

Af arbejdsministeren (Henning Dyremose).

Meddelelser fra formanden:**Formanden:**

Det er meddelt mig, at arbejdsmarkedsudvalget ønsker at afgive mundtlig indstilling ved 3. behandling af forslag til lov om ændring af arbejdstilrettelæggelsen m.v. for underordnede sygehuslæger og om fornyelse og forlængelse af overenskomster for underordnede sygehuslæger m.fl. (L 238).

Samtykke til behandling:**Formanden:**

Den eneste sag på dagsordenen kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Man gik da til:

Tredje behandling af lovforslag nr. L 238:

Forslag til lov om ændring af arbejdstilrettelæggelsen m.v. for underordnede sygehuslæger

og om fornyelse og forlængelse af overenskomster for underordnede sygehuslæger m.fl.

Af arbejdsministeren (Henning Dyremose).
(Fremsat 6/5 87. Første behandling 7/5 87. Betænkning 8/5 87. Anden behandling 8/5 87).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Formanden:**

Jeg giver ordet til hr. Bo Kristensen for mundtlig indstilling.

Bo Kristensen (KF):

Jeg skal meddele, at udvalget har behandlet lovforslaget i et møde, efter at det ved andenbehandlingen blev henvist til fornyet udvalgsbehandling.

Under udvalgsbehandlingen modtog udvalget en deputation fra Foreningen af Yngre Læger. Her blev spørgsmålet om, hvorvidt mæglingforslaget fra 1984 indskrænker anvendelse af lovforslagets bestemmelser, behandlet.

Arbejdsministeren har under et samråd tilkendegivet over for udvalget, at bestemmelserne i mæglingforslaget er en del af overenskomsten og derfor kun kan ændres, for så vidt emnet er indeholdt i § 6 i lovforslaget. Punkt 3 i mæglingforslaget kan derfor ændres af nævnet.

Herefter indstiller et flertal bestående af Socialdemokratiet, Det Konservative Folkeparti, Venstre, Det Radikale Venstre, Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti lovforslaget til vedtagelse.

Flertallet har lagt vægt på, at lovforslaget bringer konflikten på hospitalerne til ophør. Lovforslaget sikrer, at de vigtigste udestående problemer mellem parterne kan løses ved forhandlinger eller eventuelt opmandens kendelse i det paritetiske nævn.

Flertallet understreger, at parterne på de pågældende områder er frit stillet med hensyn til resultatet.

Et mindretal bestående af Socialistisk Folkeparti og Venstresocialisterne indstiller lovforslaget til forkastelse, idet mindretallet henviser til sit betænkning bidrag i udvalgets betænkning over lovforslaget.

[Arbejdsministeren]

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Jeg har lovet udvalget at uddybe de oplysninger, jeg har givet under samrådet, her i folketingssalen.

Bestemmelserne i mæglingforslaget fra 1984 er en del af overenskomsten på området. Overenskomstens bestemmelser kan generelt set ikke ændres af nævnet bortset fra bestemmelser, der er omfattet af emnerne i § 6. For så vidt angår punkt 3 i mæglingforslaget fra 1984 vedrører det indregning af tjenestetidskomponenter i arbejdstid eller betaling herfor. Dette emne er omfattet af formuleringen i § 6 i lovforslaget, og derfor kan nævnet ændre denne bestemmelse som led i sin afgørelse.

Jeg skal endvidere oplyse, at nævnte punkt 3 i øvrigt bortfalder efter sit indhold, hvis eller når der sker afskedigelse af yderligere et meget begrænset antal læger, under 60, idet der er sket afskedigelse af godt og vel 300 af de 360 læger, der omtales i paragraffen.

Jeg vil også gerne benytte lejligheden til at understrege, at Folketinget om nogle få minutter med et meget stort flertal vil beslutte, at sygehuskonflikten skal standse. Det gør Folketingets flertal for patienternes skyld og på patienternes vegne. (*Tiltråb fra tilhørerpladserne*). Jeg er meget glad for, at beslutningen træffes af et stort flertal i Folketinget, for det er et meget klart signal til lægerne om, at nu skal de i arbejde.

Det skal de på to måder. Det skal de først og fremmest på sygehusene her og nu, så patienterne ved, at de, når de bliver indkaldt for at blive opereret, også bliver opereret. Men lægerne skal også i arbejde på en anden måde. Det skal de i forlængelse af lovforslaget i det aftaleforløb, hvor lægerne gennem aftale med Amtsrådsforeningen og de andre sygehusejere skal etablere et stort antal faste speciallægestillinger. Det skal man også i det udvalg, hvor lægerne sammen med modparten skal forhandle en bedre uddannelsesrettelæggelse og en bedre arbejdstilrettelæggelse med henblik på at skabe grundlag for et forbedret sygehusvæsen. Endelig skal man det ikke mindst i det paritetiske nævn, hvor nogle få af overenskomstens regler om arbejdstilrettelæggelse skal afklares med henblik på at sikre et bedre sygehusvæsen til gavn for patienterne.

Nu har Folketinget om nogle få minutter talt, nu må lægerne forstå, at de skal på arbejde. (*Tiltråb og bifaldstilkendegivelse*).

(Kort bemærkning).

Gert Petersen (SF):

Efter den provokerende tale, arbejdsministeren holdt, synes jeg, det er rimeligt at understrege, at Socialistisk Folkeparti, når vi stemmer imod dette forslag, ikke dermed vil tilkendegive, at vi synes, patienterne skal have det ringe. Arbejdsministeren får det fremstillet, som om flertallet nu har taget patent på sikring af patienterne, og heri må ligge, at de, der stemmer imod, ikke er interesserede i den slags ting. Det er naturligvis ganske urigtigt.

Når vi stemmer imod, er det, fordi vi føler, at dette er den dårligst tænkelige måde både på kortere og længere sigt at sikre forholdene for patienterne på. Jeg ved ikke, hvad der sker på hospitalerne. Det er da muligt, at det hele går i orden – sådan da – det er også muligt, det ikke gør det; det kan jeg ikke have noget som helst kendskab til. Jeg ved bare, at man skaber et dårligt arbejdsklima, og jeg ved, at et dårligt arbejdsklima går ud over patienterne mere end noget andet.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Jeg var noget overrasket over, at arbejdsministeren holdt den tale, han netop holdt, idet jeg havde den klare fornemmelse, at der mellem partierne var en aftale om eller en forståelse for, at sagen med den tale, hr. Bo Kristensen på arbejdsmarkedsudvalgets vegne holdt, var slut for Folketingets vedkommende. Jeg tror ikke, at en tale af den art, arbejdsministeren netop har holdt, svarer til ånden i det, vi har aftalt, og jeg tror ikke, den er egnet til at fremkalde det, vi alle ønsker, nemlig fredeliggørelse af tilstanden på sygehusene af hensyn til patienterne.

Jeg vil gerne understrege, at den arbejdskonflikt, vi standser med dette lovforslags vedtagelse, er en lovlig arbejdskonflikt, en overenskomstmedholdelig arbejdskonflikt, og vi har i Socialdemokratiet lagt afgørende vægt på, at den blev standset på en måde, der respekterede de faglige interesser, de faglige principper, de faglige rettigheder. Det

[Svend Auken]

mener vi at vi er nået et langt stykke i retning af, og det er derfor, vi med tilfredshed kan give tilslutning til det forslag, der er vedtaget. Men jeg brød mig ikke om den tale, jeg netop har hørt fra arbejdsministeren.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Jeg synes, at arbejdsministerens tale var så uhørt provokerende, og at den måde, arbejdsministeren tog patent på at ville noget godt for patienterne, tvinger én til at tage ordet. Ministeren siger, det er hensynet til patienterne, der har fået flertallet til at sige ja til dette indgreb, og situationen er nu så uholdbar, at den ikke kan fortsætte.

VS vil pege på, at frie forhandlinger og aktionsret inden for hospitalsvæsenet naturligvis har nogle andre konsekvenser end inden for produktionen. I sygehusektoren er det levende mennesker, det drejer sig om, og det er dem, der kommer til at lide, når forhandlingssituationer bryder sammen. I produktionen er det selvfølgelig kun døde ting, det drejer sig om. Det giver begge parter en ganske speciel forpligtelse til at vise både smidighed og imødekommethed, men ganske særligt arbejdsgiverne. Det er Amtsrådsforeningen, som burde have en ganske særlig forpligtelse til at få tingene til at glide. I Danmark er det stadig væk arbejdsgiverne, der har retten til at lede og fordele arbejdet, det er ikke personalet, og denne særlige forpligtelse mener vi at Amtsrådsforeningen, for at sige det pænt, har set meget stort på. Amtsrådsforeningen har vidst, at regeringen ville gribe ind til fordel for Amtsrådsforeningens tanker og krav, og det er Amtsrådsforeningen, der har skubbet patienterne foran sig som gidsler. Nu skubber man skylden over på Yngre Læger plus de partier, som ikke kan sige ja til den måde, regeringen griber ind på. Jeg synes, det er en utrolig fræk måde at udtale sig på. (*Bifaldstilkendegivelser fra tilhørerpladserne*).

Formanden:

Der skal være ro på tilhørerpladserne!

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg synes, det er en utrolig fræk og provokerende måde, som både Socialdemokratiet, SF og VS har udtalt sig på i denne sag. Jeg vil gerne spørge, hvad der skal til, om der skal lig på bordet, før de partier havde tænkt sig man skal gribe ind. Nu ved jeg godt, at Socialdemokratiet stemmer for dette forslag i den sidste ende – under protester, må det opfattes som – men hvad ville SF og VS egentlig gøre? Er man slet ikke klar over, at der er sendt cancerpatienter hjem, der ikke har kunnet få behandling? Er man slet ikke klar over, at ventelisterne, som er rigeligt lange i forvejen, er vokset under denne konflikt? Jeg synes simpelt hen, at SF og VS har afsløret sig selv. De er kun interesseret i en faglig kamp og totalt ligeglade med patienternes tarv. Hvornår skulle man efter SFs og VS' mening have grebet ind i denne konflikt? Hvad ville SF, der jo er så ivrig efter at komme i regering, egentlig havde gjort i denne her situation? Jeg synes, det er nogle fantastiske udtalelser, man kommer med.

Fremskridtspartiet er jo ikke repræsenteret i arbejdsmarkedsudvalget, og derfor kan vi heller ikke være med i betænkningen, men der skal ikke herske tvivl om, at vi helt og fuldt støtter indgrebet i denne konflikt, men udelukkende af hensyn til patienterne, for vi mener stadig væk ikke, det er nogen særlig god måde, regeringspartierne har brugt ved at fremsætte forslaget med støtte af Det Radikale Venstre.

(Kort bemærkning).

Ole Henriksen (SF):

Man skal jo høre meget, men fru Pia Kjærsgaards bemærkninger om, at SF ligefrem ønsker og stiler efter, at der bliver en konflikt, passer jo ikke. Vores hovedformål har været at få løst konflikten. Det har vi styret imod hele vejen igennem, idet vi har forsøgt at få alle mulige ting med ind, som kunne bidrage til, at de forhandlinger, som nu går i gang i det paritetiske nævn, blev så ligelige som muligt for parterne, og at de kunne drøfte de krav, som har været stillet op fra begge parter side, på lige fod.

Nu står man tilbage med et kommissorium, som vi er glade for har fået den sløjfe mere med efter vores fornyede behandling i udvalget, men det står stadig væk tilbage, at det er arbejdsgiversidens offensive krav, som

[Ole Henriksen]

skal behandles, og det vil sige, at den ene part har et kommissorium, hvorefter de skal prøve at komme igennem med forringelser, mens de andre kun har mulighed for at forsvare sig. Det er altså et ulige køber-sælgerforhold, som ligger i de forhandlinger. Det er det dårlige ved det, og det giver ikke ro på sygehusområdet. Det kan kun føre til det, som fru Pia Kjærsgaard beskylder os for at ville, nemlig uro på sygehusene i det hele taget.

I anledning af arbejdsministerens bemærkning om, at mindretallet skubber patienterne foran sig, og at det er for patienternes skyld osv., at man gør dette her, vil jeg gøre opmærksom på, at det også er for patienternes skyld, at vi har handlet, som vi har, for dette fører ikke til nogen løsning. Jeg kan måske forstå, at arbejdsministeren holdt sin meget aggressive tale, for sagen er jo, at vi dermed får ret i vores påstand om, at det, man egentlig har styret hen imod under alle forhandlingerne, er, at det er landet her i Folketinget, altså de korslagte armes politik.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

En usandhed bliver ikke rigtigere af at blive gentaget igen og igen. Vi har tidligere under debatten fået at vide, at der var kræftpatienter, der ikke blev opereret på grund af dette her. Det har vi i udvalget spurgt om, og vi har også fået svar, der siger, at det ved Indenrigsministeriet og Sundhedsstyrelsen ikke noget om.

Vi ved også, der har været et beredskab, som overlægerne har haft ansvaret for, hvor de operationer, der var livsvigtige, skulle udføres, og det var overlægerne, der skulle tage stilling til det. Der er altså ikke nogen kræftpatienter, der ikke er blevet opereret.

Når det gælder spørgsmålet om, hvor lang tid en konflikt skal køre, vil jeg sige kort og klart: det skal den, til den virker.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg finder virkelig, at hr. Gert Petersen gør de yngre læger blodig uret. Uanset at nogle enkelte af dem har valgt at optræde udisciplineret her, bør man ikke udsætte en hel stand af dygtige, ansvarsbevidste mennesker

for den mistænkeliggørelse, som jeg hørte i hr. Gert Petersens tale. Både som patient selv og som slægtning og bekendt til patienter har jeg oplevet disse læger som overordentlig dygtige, ansvarsbevidste og næstekærlige, og jeg er da overbevist om, at de både vil holde landets lov, og at de med de givne arbejdsbetingelser vil gøre alt for patienterne nu og i fremtiden, således som de har gjort det i fortiden.

Derfor mener jeg ikke, at hr. Gert Petersen skal lege med i dette spil. »Han ved jo ikke, hvad der sker« og »det kan han ikke sige noget om« er invitationer, som jeg ikke synes bør stå uimodsagte fra denne talerstol. Jeg har fuld tillid til, at patienterne får det så godt, som det overhovedet er tænkbart her i landet ved de yngre lægers hjælp i medfør af den lovgivning, der her med et stort flertal vedtages.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg vil gerne sige til hr. Ole Henriksen, at der kun er ét eneste krav i denne sag, og det bør komme fra patienterne, det bør komme fra os alle sammen, nemlig at de har ret til at blive behandlet. Det er det eneste krav, man skal se på i denne sag.

Jeg vil også anbefale hr. Ole Henriksen ikke at opmuntre til, at der skal ske ulovligheder, for fra i morgen er det jo ulovligt. I dag vedtager Folketinget gudske lov, at denne konflikt skal stoppe, men jeg synes ikke, der er nogen grund til, at hr. Ole Henriksen opmuntre til, at der skal være mere uro, end der er i forvejen på sygehusene.

Fru Elisabeth Bruun Olesen sagde, at kræftpatienterne er blevet opereret. Jamen det, jeg sagde, var, at der var nogle, der ikke havde fået behandling, og det er en ganske anden sag. Der er cancerpatienter, der ikke har fået behandling, men som er blevet sendt hjem, og det synes jeg er meget, meget alvorligt.

Jeg kan forstå, at SF og VS ønskede, at denne konflikt skulle løbe, indtil den virkede. Det må jeg forstå sådan: indtil de yngre læger – og udelukkende de yngre læger – fik deres krav igennem.

(Kort bemærkning).

Gert Petersen (SF):

[Gert Petersen]

Nej, hvis man skulle have gjort noget, skulle man have sparket Amtsrådsforeningen bagi, så de havde forhandlet på en ordentlig og rimelig måde med de yngre læger i stedet for at tage Amtsrådsforeningens parti, for det er jo det, der i realiteten er sket. Der er to offentlige organer, der har sluttet sig sammen, nemlig statsmagten og amterne.

Men vi har ikke opfordret, og vi opfordrer sandelig ikke til ulovligheder på hospitalerne. Jeg siger bare, at den slags, som man foretager nu, giver et dårligt arbejdsklima. Her er måske noget, som en del medlemmer af Folketinget har svært ved at sætte sig ind i, for Folketinget fastsætter jo selv sine egne arbejdsbetingelser og sin egen løn. Det er en ret enestående arbejdsplads i den henseende.

Men man kunne jo godt alligevel prøve på at sætte sig ind i, hvad det betyder at få trukket bestemte arbejdsbetingelser ned over hovedet af andre. Det er det, der er tilfældet her. I stedet for at tale om tingene og finde frem til en løsning, som man kan arbejde med, og som man selv kan sige ja til, trækker vi her nogle betingelser ned over hovedet på dem, der skal arbejde.

Tænk, hvis vi havde det sådan her i Folketinget. Det synes jeg nok de 179 medlemmer skulle tænke på.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 101 stemme (S, KF, V, RV, CD, FP og KRF) mod 17 (SF og VS).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 12. maj 1987 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Angående Folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 15.21
